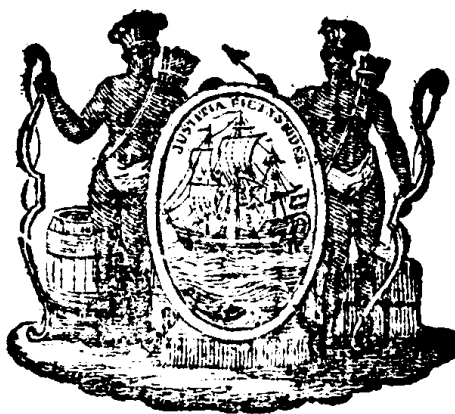

VRIJDAG, DEN

19^{den} SEPTEMBER.

N I E U W E

SURINAAMSCHE COURANT

EN

LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 18 September 1834.

(39785) Alzoo WILLIAM REID, zich bij rekestte aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om den Neger PHILIP, van de Plantaadje *Maretraite*, gelegen aan *Orelena Kreek*, af- en op zijn privé naam over te schrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 18 September 1834.

(39784) Alzoo SAMUEL FERNANDES, MOSES JACOB POLAK en MONTAGNE LUCAS BARNETT, administrateurs van de Plantaadje *Bruinendaal*, zich bij rekestte aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om den Slaaf HEINTJE van de gemelde Plantaadje af- en op den privé naam van JACOB MENDES DE LEON over te schrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben zich daartegen te verzetten, om binnenden tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIDDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen, tot en met den 26 Julij II.

Frankrijk.

PARIS, 15 Julij. De openbare aandacht is in geene geringe mate opgewekt geworden door het gerucht, dat de pretendent van de spaansche kroon, *D.*

Carlos, niet alleen Engeland in stilte heeft verlaten, ten einde zich naar Spanje te begeven, maar dat hij zelfs, zonder te zijn opgemerkt, zijnen weg over Frankrijk heeft genomen, en behouden den spaanschen bodem heeft bereikt. — Het zeggen is, dat de Infant den 1sten dezer van Brighton naar Dieppe is overgestoken; den 4^{den} in Parijs, den 6^{den} in Bordeaux, en den 8sten in Bajonne is aangekomen. Men voegt 'er bij, dat de Infant, om zich te beter te vermommen, zijn hoofdhaar zwart had laten verwen, en slechts dooreen officier is verzeld geworden.

De heer *Amadée-Jange*, bankier van de Junta der Carlsten, heeft te dier zake den navolgenden brief in het avondblad van de partij der monarchalen doen plaatsen:

„Ik haast mij, u te berigten, dat ik een brief uit Spanje heb bekomen, in welken ik officieel wordt onderrigt, dat *Z. M. D. Carlos V* den 9^{den} te midden zijner, voor de verdediging zijner regten gewapende, getrouwe onderdanen is aangekomen. Zijne tegenwoordigheid heeft alom de meestmogelijke geestdrift doen ontbranden. *Z. M.* heeft, mijden titel van bankier toekennende, mijne diensten wel willen aannemen voor de sluiting eener geldleening, welker voorwaarden sedert langen tijd zijn toegestaan, doch welker openstelling, met gemeen overleg, is afhankelijk gemaakt van 's Konings tegenwoordigheid op den bodem van zijn Rijk. Vermits deze gebeurtenis thans plaats heeft, is het mijn plicht, om het ontwerp tot deze geldleening openbaar te maken, en tevens te kennen geven, dat, in afwachting van het prospectus, de inschrijvingen van heden af aan ten mijnen kantore kunnen geschieden.”

Het bewind schijnt den bankier deze daad zeer kwalijk af te nemen; immers hij is, te midden der beurs, door twee commissarissen van politie in verzekerde bewaring genomen, en men zegt, dat 'er daar ter plaatse lieden waren, die hem te lijf willen.

Het bedoelde avondblad meldt verder, dat de Infant reeds den 9^{den} te Elisondo, de vergaderplaats van de Junta van Navarre, moet zijn aangekomen, en aldaar eene soort van proclamatie hebben uitgevaardigd, bij welke hij al de Spanjaarden oproept, om zich om zijnen persoon te vereenigen, ten einde zijne kroon, zijne door *Ferdinand* verkrachte koninklijke regten, en de grondwetten

der monarchie te verdedigen: — en waarin hij verder belooft, de aloude Cortes des Rijks te zullen oproepen: te weten, die, welke door de onderscheidene orden en door al de gemeenten zullen worden benoemd, en geenszins de hersenschimmige vertegenwoordiging eener bepaalde partij; voorts de *fueros* te zullen herstellen, en wat des meer zij.

Men meent alverder te hebben kunnen opmerken, dat dezer dagen verscheidene britsche officieren naar Spanje zijn gereisd; men verzekert tevens, dat een der bankiers van Bajonne gelast is geworden, aan de Carlsten een crediet te openen van een half millioen franken. Dit een en ander doet onze dagbladschrijvers zeggen, dat Tory's in Engeland *D. Carlos* zoo wel van geld, als van bruikbare officieren, hebben voorzien.

Het is intusschen de bankier *Jange* niet alleen, welke des vorsten aankomst in Spanje heeft verkondigd; van elders blijkt, dat den 10^{den} het berigt van de aankomst algemeen in Bajonne is verbreid geweest en voor waar is gehouden; met bijvoeging, dat 'er in de aangrenzende spaansche provincien eene bijzondere beweging is waargenomen, welke iets zeer buitengewoons deed verwachten, doch welke in verband werd gebracht met den aantogt van *Rodil* naar dat op eens de tijding, als eene bom, onder de menigte is gevallen, dat *D. Carlos* in Spanje was aangekomen; — dat men zich verloor in gissingen, omtrent de mogelijke gevolgen van dit voorval enz.

De Gouvernements-bladen erkennen nog geenszins de echtheid van het berigt der aankomst van den meergenoemden Infant in Spanje, en verzekeren, dat de Carlsten een valschen *D. Carlos* in hun midden hebben, ten einde den moed der hunnen op te houden. (Onderscheidene omstandigheden doen het als zeer waarschijnlijk voorkomen, dat de Infant in dedaad den eersten Julij, op eene zeer geheimzinnige wijze, Londen heeft verlaten. — Uit bijzondere berigten uit Parijs, in Engeland aangebragt, blijkt, dat men aldaar zeer verbolgen is op prins *Talleyrand*, uithoofde dezelve niets schijnt te hebben kunnen melden, noch van het ontslag van den minister *Grey*, noch van het ontwerp van den Infant *D. Carlos*.)

Volgens berigten van de grenzen was de generaal *Rodil* den 6^{den} met 6000 man bij Pampelona aangekomen.

De meeste parijssche nieuwsschrijvers

twijfelen niet aan de waarheid van het bericht, ten aanzien van den spaanschen Infant. Sommigen gelooven, dat 's mans tegenwoordigheid, aan het hoofd van eene genoegzaam gewapende magt, niet zonder invloed zal zijn op een deel der troepen van Rodil. Die der derde partij vermeenen, dat het bewind van Koning Philips niet kan dulden, dat de opstand der Carlisten zich uitbreide, en dat hetzelfde zich derhalve gereed moet maken, om spoedig en stoutmoedig, des gevorderd, *gewapend tusschen beide te treden*.

Duitschland.

FRANKFORT, 21 Julij. Uit Napels, 8 Julij, schrijft men het volgende: »Onverwachte hinderpalen hebben zich opgedaan tegen de huwelijks verbindtenis des Hertogs van Orleans met de zuster des Konings, en tegen die van prins Leopold (van Sicilië) met prinses Marie van Frankrijk. Naar men zegt, heeft namelijk de bepaling der som, welke de dochter van Lodewijk Philips tot haren bruidschat ontvangen zou, tot vele moeilijkheden aanleiding gegeven. De Koning der Franschen, die den eersten stap tot die verbindtenis gedaan had, stelde de huwelijks gift op een miljoen *franken*, waarop hem door het Napelsche hof geantwoord werd, dat men zich met dat *getal* vergenoegen zou indien het woord *franken* door dat van *ducaten* (juist het viervoud) vervangen werd. Deze voorslag werd door het kabinet der Tuilerien aangenomen, maar met het uitdrukkelijke voorbehoud, dat de tegenwoordige Onderkoning van Sicilië *gedurende zijn geheele leven* in het bezit dier waardigheid blijven moest, en nimmer teruggeroepen zou kunnen worden. Eene zoo onverwachte vordering moest natuurlijk den Koning van Napels bevreemden, en werd, zoo als men ligt voorzien kon, als geheel onaanvaardbaar afgeslagen. De onderhandelingen zijn intusschen nog niet afgebroken; men zet ze van beide kanten slechts met groote laauwheid voort.»

— Uit KONSTANTINOPEL wordt, dd. 17 Junij, het volgende particuliere bericht door de *Augsb. Alg. Zeitung* medegedeeld: Van Smirna is heden de tijding ontvangen, dat de Engelsche vloot, uit zes linieschepen, vier frigatten en onderscheiden brikken en korvetten bestaande, bij Vourla was verschenen. De korvet *Scout*, onder bevel van eenen zoon des Engelschen eersten Ministers, Lord Grey, schijnt met het bericht van hare aanstaande komst vooruitgezonden te zijn. Dit vaartuig is alreeds in de vorige week den Bosporus doorgezield. Aangaande het oogmerk dezer vloot, welke onverwijd door de Fransche zoude worden gevolgd, verneemt men nog altijd niets naders. Schijnbaar is het eene demonstratie tegen Rusland. Van den kant der Engelsche ambassade alhier poogt men wel te doen gelooven, dat de vloot geen ander doel heeft dan eenen oefeningstogt, welk voorgeven, echter, even verre van de waarheid is verwijderd als een ander gerucht, hetwelk de Zwarte zee tot plaats van bestemming der beide vloeten aangeeft. Tevens met deze tijding uit Smirna heeft men ook nieuwe berichten van Samos ontvangen, die, regtstreeks tegen alle vroegere inloopende, alle hoop op eene mannelijke onderwerping van genoemd eiland doen verdwijnen. Het meerendeel der bevolking wordt gezegd tegen de Porte gezind te zijn, zoodat de Turksche vlootvoogd tot middelen van geweld zal moeten overgaan. Ter zelfde tijd verneemt men nog iets naders wegens

pen op 3 Junij te Smirna voorgevallen brand, waarvan reeds voor een paar dagen kortelijk was gewaagd. Ongeveer 60 huizen, waaronder verscheiden zeer fraaije in den Europeeschen smaak aangelegde gebouwen, benevens vele winkels en magazijnen werden in de asch gelegd, doch gelukte het, de koopgoederen voor het grootste gedeelte te bergen. — Berigten uit Tribizond van 9 Mei spreken van een tusschen Engeland en den Schach van Perzie gesloten handels-traktaat, hetwelk op dezelfde grondslagen zoude zijn gevestigd als dat tusschen Rusland en Perzie. — Sedert eenige dagen verneemt men, dat de Sultan besloten heeft eene reis door zijne Europeesche bezittingen te ondernemen, waardoor hij eenen geruimen tijd van de hoofdstad zoude afwezend zijn. Om deze reden is de Sultan voornemens eenen regentschapsraad te benoemen en zijnen schoonzoon, Halil-Pacha, aan deszelfs hoofd te plaatsen. — Van aanzien van het in bezit houden van Algiers door de Franschen zullen binnen kort wederom onderhandelingen worden opgevat. De Porte wil op nieuw vorderen, dat die bezitting aan haar worde afgestaan, en ten dien einde agenten naar Parijs en Londen zenden. Men verzekert van onderscheiden kanten, dat de aansporing tot deze herhaalde aanzoeken der Porte afkomstig is uit Parijs, dat is te zeggen van de Fransche Regering zelve, wenschende deze laatste slechtseengeschikte gelegenheid te vinden, om deze kostbare bezitting te laten varen. — De Hospodars der Vorstendom maken zich tot hun vertrek gereed. — De Grieksche Gezant, G. Zographos, heeft, ofschoon reeds met der daad erkend zijnde, nog geene audientie bij den Sultan gehad, waardoor die erkenning ook naar den vorm zoude zijn geschied.

— Uit bijzondere brieven uit Konstantinopel, van 24 Junij, blijkt, dat de tegenwoordigheid der aanzientlike britsche zeemagt in de Levant steeds aanleiding gaf tot veel beweging onder het corps diplomatieke en tot allerhande onrustbarende gissingen; maar omtrent de operatiën of het doel dier vloot wordt niets stelligs gemeld. Men wilda weten, dat de reis effendi onlangs eene conferentie over die zaak met den britschen zaakgelastigde, lord Ponsonby, gehad had, waarin ook veel over de nauwe betrekking tusschen de Porte en Rusland gesproken was, en de genoemde Turksche minister zich weder beklaagd had over de bedenkingen, welke tegen die betrekking door Engeland in het midden gebracht werden. De Britsche gezant gaf steeds voor, dat de bewegingen der Engelsche zeemagt in de Middellandsche zee slechts als een oefeningstogt te beschouwen waren. — Voorts wordt in die brieven bij voortduring ook gesproken, doch niets bepaalds gemeld, van eeno spanning tusschen de Porte en den bassa van Egypte, die voor een nieuwen strijd deed vreezen.

— Het dagblad van Agram meldt thans dat sedert den bekenden strooptogt der Bosniërs op Oostenrijksch grondgebied, van den 10den Mei, de Turksche grensbewoners zich rustig hebben gehouden; — dat zij door het voorbereiden van ernstige maatregelen tot bestraffing met schrik vervuld zijn, en, tot afwending van de welverdiende bestraffing, onderhandelaars hebben afgezonden, die voor het geroofde vee en de verder aangerigte schade eene regtmatige vergoeding hebben beloofd. — Dit bericht wordt door het Oostenrijksche regerings blad herhaald.

Het dagblad van MUNCHEN behelst het volgende: Er is alhier van wege het departement van oorlog het bevel uitgevaardigd, dat de als nog in Griekenland zich bevindende Beijersche bataljons onverwijd naar Beijeren zouden terugkeeren.

In de *Revue étrangère de Législation et d'Economie politique* vindt men het volgende belangrijke artikel aangaande het getal en den toestand dergenen, die zich, in de hoedanigheid van bannelingen, in de Britsche kolonie van Nieuw-Zuidwals op Australië bevinden. De geheele bevolking bedraagt 56 598 zielen, waaronder de veroordeelden, die hante straf doorstaan hebben, ten getale van 5523; de begenadigden ten getale van 825, en de nog straffadenden ten getale van 14,155 voorkomen. Van deze bevolking werden 1825 meer dan 7000 personen, wegens allerlei misdrijf in de kolonie binnengaan, op nieuw veroordeeld; dit getal is sedert 9 September 1829 merkbaar toegenomen. In 1828 veroordeelde het hoog gerechtshof der kolonie 217 personen, wegens onderscheiden misdaden, waarvan 106 tot de doodstraf, die aan 23 werd voltrokken. In 1829 veroordeelde dat zelfde hof 266 personen ter zake van allerlei misdrijf, waarvan 75 tot de doodstraf, die door 50 werd ondergaan. In 1830 bedroegen de, door hetzelfde hof wegens onderscheiden vercrimen uitgesproken vonnissen 278, waarvan 154 tot de dood, die aan 49 personen werd voltrokken. In 1828 bedroegen de executiën wegens moord 7, in 1829 reeds 11 en in 1830 nogmaals 11. In de laatste jaren heeft vrouwenstraffen insgelijks toegenomen. In 1826 werden in het distrikt Windsor, dat 5456 zielen telt, en waar het getal verschil tusschen mannen en vrouwen genoegzaam het meest bevestigende is, 8 kinderen beneden de 14 jaren, in den tijd van een half jaar, de slagtoffers van verkrachting. In 1826 werden 14 jonge dochters wegens diefstal te Sidney in het tuchthuis opgesloten. In 1829 werden meer dan 600 vrouwen te Parramatta in het werkhuis gezet; sommige ter bestraffing, andere omdat geen gezin den, zelfs niet zonder loon, in huis wilde nemen, of ook wel doordien er geene mans waren, die hen wilden huwen; en evenwel moest het gering aantal vrouwen, dat men in de kolonie aantreft, juist ten gevolge hebben, dat diegenen, welke er gevonden worden, gemakkelijk huwelijken konden aangaan. Den 9den September 1829 werd eene wet aangenomen, ten einde gehuwde mans te dwingen hunne vrouwen uit het werkhuis van Parramatta terug te nemen. Zie hier de bevoordingen der wetgevende bepaling: »Aangezien de mans, wier vrouwen veroordeeld zijn geworden, de straf van opsluiting in het tuchthuis te Parramatta te ondergaan, hebben na de expiratie dier straf, bij zich in huis moeten terug nemen, zoo wordt er bevolen dat, zoodra de veroordeelde vrouwen den strafdijd zullen hebben volbragt, derzelver mans gehouden zullen wezen hen weder bij zich te ontvangen, op straffe van 2 schilling 6 pence per dag boete, welk geld zal worden besteed aan het onderhoud en voedsel der gezegde vrouwen gedurende den tijd dat dere langer dan hunnen strafdijd in het tuchthuis verblijven.» Naar deze wet kan men den toestand en de zuiverheid der zeden van de Nieuw-Hollandsche gedeporteerden beoordeelen, en zich zelve daarna de vraag beantwoorden, of hun huisselijk leven, dat zoo hoog wordt opgevoerd door hen, die sterk met de daargestelling van straffkolonien zijn ingenomen, dit gevoelen kan van versterken. Ongelukkiglijk zullen zulke wetten het kwaad niet verbeteren maar is het noodzakelijk, dat de wetbepalingen worden veranderd, volgens welke oneddig meer mannen dan vrouwen naar de kolonien worden verbannen. In het tegenovergestelde geval zal men allerlei ongeregelheden en misdrijven die bij eene dergelijke bevolking niet te ontwijken zijn, zich zien vermenigvuldigen. Het is onmogelijk, dat het getal der beide seksen gelijk zij in eene straffkolonie, werwaarts de veroordeelden uit het moederland worden ingezonden, en zulks om reden, dat overal het getal der tegen vrouwen uitgesproken vonnissen verreweg geringer is dan dat, hetwelk tegen manspersonen wordt gevel.

— Een te Parijs verschijnend, in schertsend hekelenden trant geschreven, dagblad geeft van de grootte of van den omvang van het Fransche budget de volgende luimige beschrijving:

» Het budget, zoo als ieder schatplichtige weet, en zoo als de honorables het goedgestemt hebben, bedroeg in het laatstverige jaar het magtig sommetje van één milliard on twee honderd miljoenen. Maar weet gij, het wel, wat een milliard en twee honderd miljoenen zijn? Wij zullen het u zeggen. Alvorens echter moeten wij u waarschuwen, niet te zeer te verschrikken: zoo doet immers ook de opziener eener menigere van wilde beesten wanneer hij u een vreeselijk verschourend monster wil laten zien. De zaangevatte son van het budget in vijftraneestukken maakt het wel noemenswaardig gewigt van twaalf miljoen ponden uit. Zoo veel voor het materiele. Gesteld nu, dat gij uwe twaalfhonderd ponden aan de schatlist toe moest voeren, zoo zoudt gij u van vierduizend wagens moeten voorzien, ieder met drie paarden bespannen. Als gij voor iederen wagen eenen last van 50 centenaars aanneemt, zoo vindt gij juist uw totaal gewigt, namelijk twaalf miljoen ponden. Als gij tot oplading der wagens een enkel man bezigt, zoo zal de arme diavvel voor elf maanden werk hebben, wanneer hij dagelijks drie honderd zestig centenaars oplaadt: wilt gij in éenen dag er mede gereed worden, zoo moet gij drie honderd drie en dertig man te werk stellen, die den ganschen dag voluit of zoo men spreekt: vijf schoft, werk zullen hebben.

En weet gij nu wel hoe veel zak- of pak-linnen gij voor uwe geldzakken zult noodig hebben? Eene bagatel van slechts negen honderd duizend ellen, waaruit de benoodigde twaalf honderd duizend zakken zullen kunnen vervaardigd worden. En dan, als dat alles gereed is, wanneer drie honderd drie en dertig arbeiders uwe vier duizend wagens zullen opgedaden hebben, wanneer uwe twaalf honderd duizend zakken in geregelde stapels op elkander liggen, en uwe twaalf duizend paarden voor uwe vier duizend wagens staan zullen, en uw reusachtig transportzich in beweging stellen zal om naar den afgrond te rijden die hetzelfde verzweken moet, dan zal de trein zoo snelleijes de lengte-mitgestrektheid van zestien uren gaans innemen. Daar hebt gij nu uw budget onder uwen Burgerkoning.

— Vóór weinige dagen had er eene ontdekking van eenen bijzonderen aard plaats, te WREARL PRUDENCE in de mijn St. Agnes genaamd. Eenige werklieden, welke bezig waren om den ingang wijder te maken, werden door iets gestuit, hetwelk in het eerste beschouwd werd eene gemeenschap te zijn met sommige oude werken. Hunne nasporingen voortzettende, bevonden zij dat de grond volkomen gelijk was aan eene bedding over welke de zee d'gelyks heen spoelt, doch er werd geene gemeenschap hoegenaamd met dat element gevonden. De inwendige bedding was in zoo volkomen toestand, dat, indien aldaar niet een aantal keuzels van ijzer- verzuursel, van 6 tot 18 duimen hoog (veroorzaakt door den watersdrop van het gewelf), waren gevonden, men ondersteld zou hebben dat de scheidsmuur tusschen de groef en de zee niet lang had bestaan. Deze keuzels echter, alsmede de harde ijzerstof, welke op sommige plaatsen van het zand vermengd was, stelden het buiten twiffel, dat de tegenwoordige afscheiding van de zee reeds althut een aantal jaren had moeten bestaan. Omtrent 120 voet zuidwaarts voortgaande, deed zich een zeer harde grond voor, welke men eerst als het einde der groef beschouwde: doch verder komende ontdekten men eene kleine opening, door welke de hoofd-opzieter de mijnwerkers heen kroop; en bij het opstaan van zijne oogen, de practische uitgraving beschouwde: welke inner te zien was. De geheele uitgestrektheid der ruimte beliep eene lengte van 240 voet op eene breedte van 20 tot 30 voet, terwijl de hoogte van 30 tot 70 voet afwieselde. Onder meer andere voorwerpen in daarin het gestalte van eenen visch gevonden, welke twee voet lang was; de beenderen van dezelve waren oogenschenlijk in eenen volmaaktten goeden staat, doch de geringste aanraking zoude dezelve hebben doen in-reu vallen, met uitzondering van schedel, welke hard en sterk was. De geheele afstand van de zee tot het zuidelijk uiteinde van de groef, is 400 voet.

— In het *Journal de Nancour* leest men :

De Wel. Darte, eene oude vroedvrouw in deze stad, heeft hare hulp toegebragt aan een jong meisje van Rastogae. Het levendloos geboren kind is een verblazend verschijnsel; het hoofd is ongewoon dik en week bedekt met sconeone kastanje bruine haren; het gelaat is regelmatig, het lichaam tot aan den navel heeft niets vreemds behalve een groot gezwel op het midden van den rug, waaruit eenige druppels bloed te voorschijn kwamen. Van den navel af is deze misgeboorte slechts eene gedrochtelijke massa van vleesch en been ter lengte van ongeveer zes duim, veel gelijkeude naar den staart van een visch, bogtig, en uitlopende in eene soort van kleven voet, aan welks einde zich aan elke zijde drie kleine en een groote teen bevinden; ook is er aan het bovenste gedeelte van dezen voet eene soort van haneaanoor. Men ziet geen uiterlijk teeken van geslacht noch van aams. Van achteren, waar de gedaante niet minder gedrochtelijk is, bevindt zich eene soort van waart van een duim dik en anderhalf duim lang, waar van het einde naar den kop eener slang gelijkt.

— Op den zisten Mei dezes jaars werd te BRESCIA de doofstraffe uitgeoefend aan eenen misdadiger, wiens gruwelhanden tot de afschrikkelijksten behooren, van welke de jaarboeken der criminele regtpleging gewagen. Basurini, uit Novato in de provincie Brescia, huwde op den 1steu November 1812 eene vrouw, die hem steeds trouw bleef, hij verwekte bij haar *twaalf* kinderen, allen gezond, frisch en welgeschapen — en allen stierven als wichtjes van nog geene *twee* maanden. Bij dit voorbeeldeloos onheil betoonde de vader nimmer eenig spoor van gevoel. De moedersmart zijner vrouw, de ijzing zijner bekenden, beantwoordde hij koel: »Het was nu eenmaal 's Hemels wil; *alle* zijne kinderen moesten engeltjes worden.»

Hij hoopte geene andere deelneming, dan dat hij met overhaasting voor doodkistje en begrafenis zorgde. De kindertjes stierven altijd wanneer de moeder afwezig en de vader alleen te huis was. Op eenen avond had de moeder hem een kindje op den arm gegeven om het een oogenblik te houden. Hij ging er mede in den tuin en bracht het haar na ettelijke minuten met de woorden: » Daar, neem het kind, het is dood! — en zoo was het. Op een andermaal vond men een kindje dood, nadat de vader zelf de moeder had uitgezonden. Bij sommigen der kinderen wilde buren, overwachts in de kamer gekomen waar het kleine lijke op

stroom lag, versche bloeddruppels aan het neusje en blauwe plekken aan den hals hebben opgemerkt. Basurini's gedurige verandering van woonplaats verwijderde intusschen de buurt - opmerkzaamheid, en de verdenking dat *een vader zijne kinderen kon vermoorden!* was buitendien de laatste, op welke iemand ooit kon vallen; ja, toen zelfs die verdenking begon te rijzen, scheen de zaak toch volstrekt *ongelooflijk, onmogelijk* te zijn. Bij de moeder zelve, die steeds zich vol liefde voor hare kinderen betoonde, en in, aan vertwijfeling greuzende smart over hun verlies leefde, schijnt nimmer zulk eene gedachte te zijn opgekomen. Daar echter het geval zich zoo dikwerf herhaalde, moest toch wel eindelijk bij dezen of genen de zaak verdacht beginnen voor te komen, en toen den 15den September 1833 aan Basurini weder een zoontje werd geboren, hield een der heeren, in overleg met de plaatselijke Overheid een waakzaam oog op al wat met het kind gebeurde.

[illegible]

— On den 5 Julij heeft een wanbedrijf, dat gelukkiglijk van zeer zeldzamen aard is, de geheele wijk St. Victor te Parijs, in opschudding gebracht. In de ren du Murier heeft namelijk een man aan eenne vrouw met welke hij zamenleefde de ooren uitgerukt, de borsten afgesneden, het hoofd afgehouwen en zijnen naam haar op den boezem ingesneeden. Deze ommenach is terstond in verzeekerde bewaring genomen, doch niet dan nadat hij gewelddig tegenstand had geboden. Men zegt dat hij in verzuimen stond slechts van d'afstal zich te onderhouden; maar dat het der Policie nog niet had kunnen gelukken, hem op heeter daad te betrappen, hoewel hem reeds sints langen tijd in het oog houdende.

— De *Bairische Volksfreund* verhaalt het volgende geval eener hoogst zonderlinge genezing:

Anatole Bregaud, een landman en huisvader in de gemeente Liesle, had, ten gevolge eener ziekte, die hem eerst den regterschenkel en den rechter voet verlamd had, de spraak geheel verloren. Hij was sedert twee jaren stom en had zich reeds aan de gedachte gewend zulks voor zijn geheele leven te blijven, toen hij plotseling, door een zonderling middel zijne spraak terug bekam. Daar hij gehoord had dat stommen wel eens genezen werden door oude ssoffen in het vuur te werpen en vervolgens den stinkenden rook in te ademen, aarzelde hij niet van dit zonderlinge middel insgelijks gebruik te maken. Hij staat eenen morgen vroeg ten 4 ure op raapt alle oude schoenen laarzen, slossen, oude hooien, kousen, enz., welke hij maar vinden kan, te zamen, en werpt dit alles met eenig klein hout in den kachel. Hierop verstoopt hij de kachelpijp, sluit de deur en vensters der kamer dicht en, om niets van den rook te verliezen, houdt nu den mond aan de kacheldeur. Zijne vrouw, die in een belendend vertrek slaapt (hij had haar, toen hij opstond, te verstaan gegeven, dat zij het bed niet zonde verlaten), ruikt rook en eenen ondragelijken stank, die zich in het huis verspreidden, rijt naar de kamer, alwaar haar man het zonderlinge geneesmiddel gebruikt en vindt hem op den grond liggen. Toen hij haar zag riep hij, na in zoo langen tijd niet gesproken te hebben, eensklaps uit: »Ik ben vergiftigd! ik ben verloren!» De tot zijne hulp toegesnelde buurlieden dragen hem halfgestikt uit de verpeste lucht naar buiten. Men geeft Zich alle mogelijke moeite, en na eenen langdurigen hevigen hoest komt hij weder tot zich en spreekt tot verbazing van alle aanwezigen, die ternauwernood hunne ooren durven vertrouwen. Spoedig springt hij vrolijk op en smelt naar zijne ouders en vrienden om hen van zijn geluk te verzekeren. De zaak wordt door een Procès-Verbaal van den Maire van Liesle bevestigd.

— Zekere stoelenmaker Bessière genaamd, des avonds min of meer door den wijn bevangen, te huis komende, legde zich, na eenige zachte verwijtingen zijner echtgenoots, terstond te bedde. Een oogentlik daarna klaagde hij over pijn in het hoofd. Vrouw Bessière bezag de plek welke haar man aanduidde, en was zeer verwonderd er een werk-

tuig in gepriemd te vinden, van hetwelk, omdat vele kracht en moeite om hetzelfde uit te trekken aangewend waren, alleen het hecht los ging. Van dit oogenblik af aan verdubbelde des goeden handwerksman's lijden, en het was niet mogelijk van hem de geringste inlichting nopens de oorzaken dezer omstandigheid te verkrijgen. In het hospitaal St. Antoine overgebracht, werd hijer onderzocht door eenen geneesheer, die niet dan met eene handschroef en na verscheiden persingen het lemmer uittrok, hetwelk ter diepte van vier duim in den schedel was gedroegen. De ongelukkige is sedert vijf dagen van zijn verstand beroofd; hij staart allen diem hem omringen met ongeruste blikken aan, zonder een enkel woord te spreken.

M E N G E L I N G E N.

LOTGEVALLEN VAN EENE SCHRIJFPEN.

Door haar zelve verhaald.

Mijne moeder was — wat zoo menige moeder was of nog is — eene gans. Mij'n vader heb ik niet gekend, ten minste mijne moeder sprak nooit van hem; zij zelve was, gelijk meer gansjes, zeer trosch op hare hooge afkomst, want hare voorvaders hadden te Rome het Kapitoel gered, hetwelk zij mij, zonder dat ik den zoeten naam *mama* stamelen kon, wist in te prenten.

Op zekeren dag werd ik door eene wreede hand uit haren armen gerukt, en ondanks haar klagen, ondanks dat zij in een luid weenen — gagchelen wilde ik zeggen — uitborst, met verscheiden mijner zusters van haar gescheiden en nu ging mijn lieden eerst aan; nu moest ik, als TAMINO *Toverfluit*, door vuur en water, dan als in eene Arabische woestijn door heet zand trekken; ik werd gestroopt, geplukt en eindelijk zelfs — denk eens! besneeden, en naderhand met verscheiden mijner lotgenooten gelijk slaven op de markt te *Algiers* in elkander gebonden en te koop gesteld.

Een rijk gekleed man ik geloof het was een groot heer aan een klein hof, zoo als wij in het lieve *Duitschland* er veel hebben, liet mij met nog vierentwintig mijner zusters door zijn bediende koopen en reeds verheugde ik mij, dat men mij van deze mijne zusters niet gescheiden had, toen ik van mijne banden ontlasten en in een donker vochtig gat gestoken werd; nauwelijks had ik mij eene seconde in hetzelfde bevonden, toen mijn meester mij er weder uit trok, en eene soort van dans met mij op een blad wit papier begon. Ik was toenmaals nog te onervaren, om te weten dat wat ik een donker gat noemde, bij de menschen een inktkoker, en wat mij als een dans voorkwam, bij hen schrijven heet. Ik werd al te vroeg van mijne toedore moeder gescheiden, en had derhalve niet alleen geene beschaafde, maar zelfs geheel geene opvoeding genoten; ik kende toenmaals mijne gewigtigheid nog niet; ik wist niet dat van een' trek met mij leven en dood van een' mensch kon afhangen, dat men met mij de deugd doen vallen, de onschuld lasteren, schatten verkrijgen en verliezen, oorlog en vrede maken, kortom, dat men met mij even zoo veel goeds als kwaads verrigten kon, dit alles vernam ik eerst naderhand uit een gesprek met eene oudere kennis, die ik in de enge ruimte van een' inktkoker aantrof.

Doch laat ons weder tot mijn bezitter keeren. Juist schreef hij met mij, toen men een heer aanmeldde, die in het eerst tamelijk koel, maar na een lang rinkelen, hetwelk naar geld tellen geleek, zeer warm en vriendelijk ontvangen werd. Nu moest ik weder schrijven; maar, als ik mij niet vergis, gaf mijn bestuurder mij thans eene gansch andere rigting, en schreef het tegendeel van hetgene hij eerst voornemens was te schrijven. De vriende kreeg het geschreven stuk, patent, aanstelling, vonnis of wat het zijn mogt, en ging vrolijk heen. Ik werd nedergeworpen, en mijn meester reed uit.

Ik genoot niet lang rust. De deur van het naaste kabinet werd geopend, en een meisje trad binnen, dat ik, als ik WIELANDS pen ware, u naar het leven zou schilderen; maar thans zal ik in de beschrijving slechts broddelen. Het was eene rijze, welgemaakte gestalte; op het aangezicht lag een zeker mengsel van rozen en leliën, de oogen — ja de oogen! — had men mij, in plaats van door heet zand, door hare oogen gehaald, ik geloofde dat ik zeker verzengd ware; de mond geleek eene pas rijp geworden kers, digt bij

Iederen hoek desmonds bevond zich een kuiltje, regt liefelijk om aan te zien; want het scheen alsof uit ieder dezer kuiltjes de blinde AMOR keek, den beschouwer aanlachte en op de tot proeven geschapen kers wees. Gitzwarte haren goldlen in dartele volheid en natuurlijke krullen tot — op den sneeuw witten boezem, meent gij? — Neen, deze gelijkenis gaat mank, gelijk zoo menige andere, en mij bebaagt deze gelijkenis niet. — Waarom niet? Ja, dat kan ik u hier niet zegen; de volgende moge afgesleten zijn, zij geeft toch een veel aanschouwlijker begrip des geheels: derhalve tot — op den marmeren boezem neder. Hier was dus met regt *zwart op wit*, en ik had den Herpax wel willen zien, die op zulk een effect zelfs in onzen tegenwoordigen geldarmen en papierrijken tijd geen geld geschooten had. Verbeeld u daarbij... ja, wat? het schoorste, dat gij in de natuur gezien of in uwe verbeelding gedroomd hebt, want wat ik zeide hebt gij grootendeels reeds in duizend en duizend romans gelezen, en — de schoone staat voor u. Zij greep mij met hare fluweelen handjes, drukte mij zacht en begon met mij te schrijven. Eindeijk hield zij eene poos op, leunde met het bevallig hoofdje op den blanken arm, scheen na te denken, en drukte mij aan den mond. Waarlijk ik geloof, ware ik niet *generis femini* geweest, en had ik kunnen spreken, dat ik van verrukking sprakeloos geworden ware. De hoefslag van een paard stoorde mijne schoone in haar gepens; zij wipte aan het verster; een jeng heer reed voorbij; hij groette haar vriedeljk, zij groette verder, wenkte met de hand, vouwde het briefje, betweek aan den voorliggenden, haren gelukrigen minnaar, gerigt was, liet hetzelfde als hij gevel met haren zakdoek, waarin ik mij ongelukkig gewikkeld had, met mijne geringheid naar beneden vallen. Dock, bijliefte en ik, neve lezer! uwe ghehoorzame dienaar, worden op- en medegenomen, aan het hart en aan den mond gedrukt en voort ging het met al deze kleindooden naar huis, waar het eerste wat hij te doen had was het bijliefte te lezen, het tweede hetzelfde te beantwoorden, het derde een verzoj te maken. Achi! had hij toch maar niet goddicht! welk een lyden, welk eene smarte vervoerzaken mij zgne verzen! veel grootere, veel zwaardere nog dan menig- een bij het lezen der ellendige voortbrengselen van ellendige minnaars ondervonden heeft. In het eerst, toen het rijmen wilde, vloeten, hij voorbeeld, *smart op hart, liefde op griesde*, c. d. g. ging het nog al; maar eens- klaps slop hij de herten op en neder, dacht, of scheen te denken, en bknabbelde mij met zijne tanden; dock toen hij, in weerwil van alle aangevande moeite, even zoo min een antwoord op *phoenix* als een ander den *phoenix* zelven vinden kon, werd hij boos, en smoot mij het verster uit.

Over mijn geheele lichaam beschadigd, heb ik slechts nog zoo veel brachten zamengeraapt, om mijnen lezers en schoone lezresses deze mijne lydensgeschiedenis mede te deelen. Hier lig ik nu aan het stormachtig weder prijs gegeven. Magt eene medelijdende ziel zich over mij ontfermen, mij opnemen en lieten genezen, en ik nog meer ontmoetingen belevan, dan zal ik niet nalaten, zoo ten minste dit mijn verhaal eenig genoeg geven heet, dezelve u mede te deelen.

SCHRIJFTELIJKE.

RYNNENKOMMEN.

Den 16den, Z. M. Transport-Schip *PRINS WILLEM-FREDERIK HENDRIK*, gekommandeerd door den Luit. C. VAN DER HART; met hetzelfde zing gearriveerd: de Heeren *J. van Altena*, 2de Luitenant bij de Artillerie en *Salomon de Jong*, Chirurgijn 3de klasse, 1 Sergeant, 2 Korporaals en 57 manschappen, bestemd voor het Garnizoen alhier.

Den 17den, het Schip *Harmonie*, Kapt. A. VAN DER MEIJDE.

Idem, het Schip *Edams Welvaren*, Kapt. H. ROLFE.

Idem, het Schip *Maria*, Kapt. J. J. REMKES, Passagiers: de Heeren *H. W. Lans*, Mr. *H. C. Pocke*, *C. C. Pauli*, *S. Cramer*, *N. Wesselhuis*, *H. Vermehren* en *Jan Visser Jr.* Allen van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 17den, het Schip *Henriette*, Kapt. J. C. WILLEMS, naar Middelburg: lading: 288 vaten Suiker, 28 balen heele Koffij, 1 baal gebr. dito, 88 balen schoone Katoen en 1 vat Arra-roet. — Met hetzelfde vertrekt als Passagier: de Heer *F. H. Herz*.

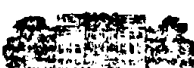
Den 18den, de Nd. Am. Drik *Fox*, Kapt. SAU- DERS, naar Boston; lading: 207 vaten Malassio.

ADVERTENTIE.

(39780) Wij ontvangen op gisteren de zoo treurige tijding, dat in Brussel op den 30sten Juli jl., is Overleden, onze geachte en waarde Zuster, JOHANNA CATHARINA THIJM, laatst gehuwd geweest met den Heer ALEXANDER J. MOYARD.

Wij geven langs deze gebruikelijke weg, van dit voor ons smartvol verlies, kennis aan onze Vrienden en des Overledenen Bekenden.

PARAMARIBO, L. THIJM.
18 September 1834. J. THIJM.

 (39748) Op den 16den October tober aanstaande, zullen de ondergeteekenden, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek doen verkoopen: De BLOOTE GROND der Plantagie KLEIN LUNENBURG, met de daarop staande GEBOUWEN en 6 daaraan verbondene SLAVEN. — De inventaris en veil-conditien liggen ter visie ten huize van genoemden Vendumeester, terwijl de gegadigden, des verkiezende, de Plantagie kunnen gaan bezichtigen.

Paramaribo, den 18 September 1834.
H. G. EOUX qq.

(39754) De reeds geannonceerde Verkoop van SLAVEN, aankomende ROD. LE CHEVALIER, te Amsterdam, welke op Gisteren, ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS, zoude plaats hebben, is UITGESTELD tot MAANDAG MID-DAG, den 22sten dezer, om vier uren. — Dezelve zijn van heden af aan te zien.

Paramaribo, den 19 September 1834.
JAN DE JAGER Ez. qq.

Lion Argus en Co.

Hebben per Kapitein BOIJ JANSSEN ontvangen, en bieden te koop aan:

Primo kwaliteit Stoom BROODSUIKER, à 35 Cents het Pond, en meer andere Goederen als bij vroegere Advertentie vermeld.

(39790)

(39786) **Gebr. Reelfs**

hebben per het Schip *Amsterdam*, Kapt. B. JANSSEN, ontvangen en bieden te koop aan:

Boter; zoetemelksche-, komijne en zwit-sersche Kazen; Hammen; Saucijsjes de Bologne; Brunswijker Worst; Paterstukken; gerookte Tongen; Aardappelen; Worst en Saucijsjes; Rolpens; 1/4 tonnen Rookspek; nieuwe Haring; Anchovis; gerookte Zalm in blik; Paling; Gort in vaten en in pul-len; Zuurkool in vaatjes; Broodsuikers; patent-, raap-, lijn en zoete Olie; Banket en Bitterkoekjes; Vruchten op brandewijn; gedroogde Vruchten in stoopen; Ferme-cellie; Jenever; conjac en witte Brande-wijn; roode Wijn in oxhoofden en in kisten; madera-, tenerief-, rhijn-, port- en fijne Wijnen, als: Cantenac, Pommieragassac, Cantemerle Fronquoi St-Esteph. Marasquino di Sara en andere Likeuren; Bier in ox-hoofden; Seltserwater; Thee in soorten; Specerijen; Pijpen; Sigaren; Snuif en Tabak; Stukgoederen in soorten; Hazer-en Verfwaren in soorten; Suikerhoepels; Glazen Ruiten; Glas- en Aardewerk; Ka-toen Zakkedoek; Koffijzakken; Plantagie-gereedschappen; en diverse andere Goe-deren meer.

G. J. Lugard en Co.,

hebben ontvangen per het Schip *Maria*, Kapt. J. J. REMKES, en bieden voor *eiviele* prijzen te Koop aan:

Versche Provisien en Dranken; Deventer Koek; gemaakte zwarte Rokken; dito zwarte-, blaauwe- en bronze Jassen met fluweele kragen; Haring en Laberdaan in vaatjes; gerookte Zalm; Anchovis; Stok-visch en meer andere Goederen. (39761)

N. J. C. Baars

heeft per Kapiteins REMKES en ABRA-HAMSZ ontvangen en biedt te koop aan:

Beste zeeuwsche Aardappelen; gras Boter; zoetemelksche en komijne Kaas; westph. Hammen; gerookte en gezoute Ossentou-gen; gerookt Vleesch; Rolpens; Worst; ketting Saucijsjes; Zuurkool; beste nieuwe Haring en Anchovisch; Zuurgoed en ge-droogde Vruchten; extra goede roode Wijn in oxhoofden; Madera en Rhijn Wij-nen; Seltserwater; Jenever; Brandewijn; Likeuren; veritable engelsch Porter Bier; echt Maccasser Olie en Eau de Cologne; franje fransche Porcelaine Thee- en Koffij Serviesen; Kristalle Compotten; Patent Olie in amen en pullen; Lijn Olie; Wit-leod en meer andere Goederen (39756)

(39787) Mevrouw GEORGE MALCOM en deszelfs minderjarig Kind, vertrekken.

(39788) Mevrouw SUSANNA CAMPBELL en deszelfs vier minderjarige Kinderen, vertrekken.

(39788) JOHN STEWART vertrekt.

☞ In ons vorige Nummer hebben wij ver-zuimd op te geven als geboren: Johanna Maria Elizabeth Hoff, h. vrouw van Theodoros Johannes Jacobus Peckink, dochter.

☞ In ons vorig Nummer staat: Bionego-komen: de Schoener Gouverneur Generaal Gutzhaar; moet zijn: de Nederlandse Golt Gouverneur Generaal Baron van Haeckeren.

SCHIPPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip *Vrieblands Welvaren*, Kapt. D. F. van Veen. — Adres bij Gebr. Reijns. — Sluit 25 September.

Het Schip *Alida*, Kapt. F. D. Doornbos, Adres bij Gebr. Reijns. — Sluit 5 October. — Heeft nog ruimte voor 20/m. ff. Koffij.

Het Schip *Amsterdam*, Kapt. B. Jansen. — Sluit 5 October. — Adres bij Gebroeders Reijns.

Het Schip *Hendrika*, Kapt. Klaas Barend de Weerd. — Sluit 15 October. — Adres bij Gebr. Reijns.

Het Schip *Amsterdam*, Kapt. C. Abrahamsz Jr. Sluit 1 November. — Adres bij Gebr. Reijns.

Het Schip de jonge *Gerbrand*, Kapt. R. G. Jaski. — Adres bij J. L. Gellée. — Sluit ultimo dezer. — Is voorzien van een Polis van 5 1/2 pCt.

Het Schip *Harmonie*, Kapt. A. van der Meijde. — Adres bij J. L. Gellée.

Het Schip *Maria*, Kapt. J. J. Reinkes. — Adres bij Leysner & Scheffer.

Het Schip *Edams Welvaren*, Kapt. H. Rolfe. Adres bij L. D. J. van Bommel.

Hoogsten Waterstand
AAN DE FORTRESSE NIEUW AMSTERDAM.

	's morgens.	's namidd.
19. Vrijdag	6—45.	6—59.
20. Zaterdag	7—25.	7—47.
21. Zondag	8—01.	8—20.
22. Maandag	8—40.	9—00.

☞ Als het aan de Fortresse Nieuw Amster-dam hoog water is, dan is zulks aan Paramaribo 14 minuten later.

Tor Drakkerij van FUCHS & C.